

Co-funded by
the European Union

Upskilling Preservice Teachers to Support Young Children with
Autism Spectrum Disorder through Digital Social Stories

EARLY-ASD

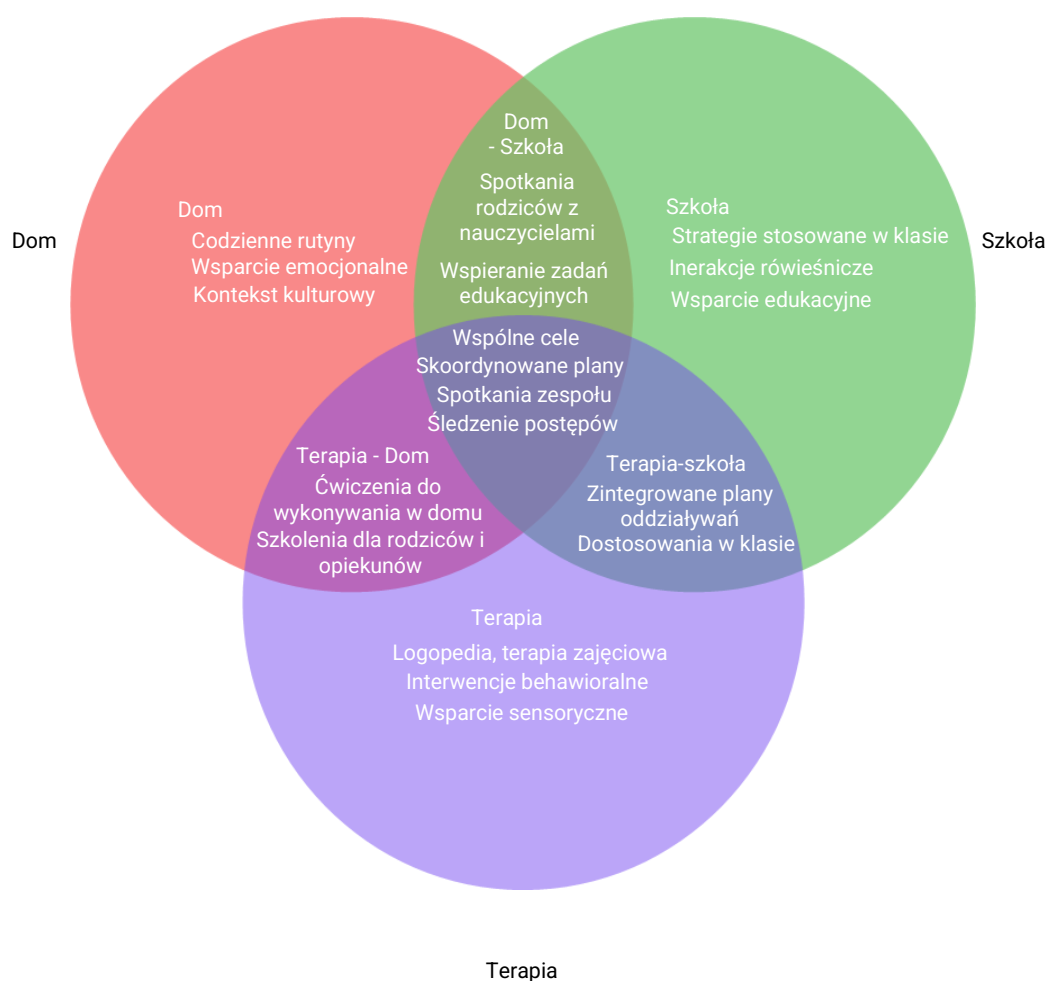
ZAŁĄCZNIK E.1.3: MATERIAŁ DLA UCZESTNIKÓW – PRZYKŁADOWY MODEL WSPÓŁPRACY

Model współpracy na rzecz wspierania dziecka z ASD

Cel:

Ten materiał wizualny przedstawia, w jaki sposób rodziny, szkoły i specjaliści terapeutyczni mogą współpracować, aby wspierać dzieci z ASD. Podkreśla znaczenie wspólnych obowiązków, komunikacji oraz koordynacji celów we wszystkich środowiskach funkcjonowania dziecka.

Model współpracy na rzecz wspierania dziecka z ASD

Opis diagramu:

Diagram Venna z trzema nachodzącymi na siebie okręgami oznaczonymi: „Dom”, „Szkoła” i „Terapia”.

Co-funded by
the European Union

Upskilling Preservice Teachers to Support Young Children with
Autism Spectrum Disorder through Digital Social Stories

EARLY-ASD

Koło 1: Dom

- Codzienne rutyny rodzinne i opieka
- Wsparcie emocjonalne i kulturowe
- Komunikacja z nauczycielami i terapeutami

Koło 2: Szkoła

- Strategie klasowe i wsparcie w uczeniu się
- Wspieranie interakcji społecznych i relacji rówieśniczych
- Monitorowanie i raportowanie postępów

Koło 3: Terapia

- Ukierunkowane interwencje (np. logopedia, terapia zajęciowa, ABA)
- Strategie integracji sensorycznej
- Konsultacje terapeuta–nauczyciel i terapeuta–rodzic

Obszary nakładania się okręgów:

- Dom–Szkoła:
  - Spotkania rodzic–nauczyciel
  - Wspieranie zadań edukacyjnych i zachowań w domu
  - Wymiana codziennych informacji (np. zeszyty, aplikacje)
- Szkoła–Terapia:
  - Włączanie celów terapeutycznych do aktywności klasowych
  - Wspólne planowanie dostosowań i form wsparcia
  - Obserwacje terapeuty w środowisku szkolnym
- Dom–Terapia:
  - Ćwiczenie strategii terapeutycznych w domu
  - Sesje szkoleniowe dla opiekunów
  - Dzielenie się z terapeutą kontekstem oraz obserwacjami z domu
- Centrum:
  - Dobrze skoordynowany plan wsparcia i wspólne cele
  - Regularne spotkania zespołu
  - Wspólne narzędzia do monitorowania postępów (np. aplikacje, dzienniki, karty zapisu)

Co-funded by
the European Union

Upskilling Preservice Teachers to Support Young Children with
Autism Spectrum Disorder through Digital Social Stories

EARLY-ASD

Ćwiczenie: Zaprojektuj swój własny model współpracy

Na podstawie opisu przypadku Leny lub innego przykładu, wykorzystaj przestrzeń poniżej, aby narysować własną wersję modelu współpracy. Zastanów się nad następującymi kwestiami:

- Jaką rolę pełni każde środowisko
- Jak przekazywane są informacje
- Gdzie zachodzi koordynacja działań
- Jakie luki lub bariery mogą się pojawić

Opcjonalnie – punkt odniesienia do modelu współpracy na podstawie przypadku

Przykładowy schemat modelu współpracy – Lena

1. Dom (Rodzice):

- Udostępniają codzienne obserwacje dotyczące zachowania Leny, nastroju i reakcji na rutyny.
- Ćwiczą w domu strategie zalecone przez terapeutę (np. zachęcanie do werbalnego wyrażania własnych potrzeb, techniki relaksacyjne).
- Przekazują nauczycielom i terapeutom informacje dotyczące rodziny (kontekst).

2. Przedszkole (Nauczyciele / Wychowawcy):

- Wdrażają w klasie strategie wspierające interakcje społeczne i sygnały pomagające przy zmianach aktywności.
- Monitorują udział Leny w zajęciach i przekazują informacje o sukcesach oraz trudnościach rodzicom i terapeutom.
- Stosują wizualizacje lub harmonogramy, aby wspierać przechodzenie między aktywnościami.

3. Logopeda:

- Pracuje nad celami związanymi z werbalnym wyrażaniem własnych potrzeb i dostarcza narzędzia wspomagające (np. karty obrazkowe).
- Przekazuje rodzicom i nauczycielom notatki z postępów i zalecenia.
- Szkoli rodziców i nauczycieli w strategiach zachęcania do komunikacji werbalnej.

4. Terapeuta zajęciowy:

- Ocena potrzeb sensorycznych i rekomendowanie strategii regulacji.
- Zapewnienie narzędzi sensorycznych i modyfikacji środowiska w domu i w szkole.
- Edukacja rodziców i nauczycieli na temat technik regulacji sensorycznej.

Metody komunikacji – przykłady:

- Codziennie – notatki w zeszycie lub dzienniku komunikacyjnym przekazywanym między domem a szkołą z wpisami dotyczącymi obserwacji, sukcesów i trudności.
- Cotygodniowe e-maile lub komunikacja przez aplikacje wiadomości między rodzicami a terapeutami.
- Comiesięczne spotkania (stacjonarne lub online) w celu omówienia postępów Leny, aktualizacji celów i zapewnienia spójności działań.
- Wsparcie dwujęzyczne lub udział tłumacza, aby pokonać bariery językowe.
- Wspólna platforma online lub aplikacja do monitorowania celów, postępów i do udostępniania materiałów.

Przykładowe wspólne cele:

- Zwiększyć liczbę werbalnych komunikatów Leny w różnych środowiskach.
- Poprawić zdolność Leny do radzenia sobie ze zmianami, przejściami pomiędzy różnymi aktywnościami.
- Pracować nad przetwarzaniem bodźców sensorycznych, aby Lena mogła spokojnie angażować się w naukę i terapię.
- Wyposażyć rodziców w strategie w celu stałego wspierania Leny w domu.
- Utrzymywać otwartą i stałą komunikację pomiędzy wszystkimi członkami zespołu.

Co-funded by
the European Union

Upskilling Preservice Teachers to Support Young Children with
Autism Spectrum Disorder through Digital Social Stories

EARLY-ASD

Potencjalne luki lub bariery – przykłady:

- Bariery językowe prowadzące do nieporozumień lub braku pełnego zrozumienia.
- Ograniczona znajomość systemu edukacji specjalnej i terapii przez rodziców.
- Brak czasu rodziców i specjalistów na regularną komunikację.
- Różne podejścia lub odmienne priorytety pomiędzy domem a zespołem szkolno-terapeutycznym.
- Ograniczony dostęp do technologii lub zasobów w niektórych rodzinach.